

Izvješće o azilu 2026.

Informativni sažetak

Izvješće o azilu 2026.

Godišnje izvješće o stanju azila u Europskoj uniji

INFORMATIVNI SAŽETAK

lipanj 2026.

© Agencija Europske unije za azil (EUAA), 2026.

Ni Agencija Europske unije za azil (EUAA) ni bilo koja osoba koja djeluje u ime Agencije ne odgovaraju za moguću upotrebu informacija sadržanih u ovoj publikaciji.

Naslovna fotografija: Getty Images/[Stefano Guidi](#)

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2026.

PDF BZ-01-26-013-HR-N ISBN 978-92-9418-449-8 2600-3015 doi: 10.2847/5121407

Reproduciranje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor. Za svaku upotrebu ili umnožavanje fotografija ili drugog materijala koji nije zaštićen autorskim pravom Agencije EU-a za azil potrebno je zatražiti dopuštenje izravno od nositeljâ autorskih prava.

Predgovor

Broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zemljama područja EU+ nastavio je padati drugu godinu zaredom i 2025. iznosio je ukupno 0,8 milijuna. Rezultat je to brojnih čimbenika, uključujući politička kretanja u ključnim zemljama podrijetla, kao što je Sirija, i europsku suradnju s partnerskim zemljama, kojom je smanjena mobilnost na migracijskim rutama prema Europi. Istodobno su zemlje područja EU+ nastavile pružati privremenu zaštitu za otprilike 4,5 milijuna raseljenih osoba iz Ukrajine, pri čemu su neke zemlje podnijele najveći teret, a nastavile su se i inicijative za postizanje dugoročnih rješenja nakon što u ožujku 2027. istekne mjera privremene zaštite.

Sve zemlje područja EU+ pripremale su se u 2025. za aktivaciju pakta o migracijama i azilu u lipnju 2026. Nacionalni provedbeni planovi i nacionalne strategije poslužili su kao putokaz za reforme koje će uskoro biti pokretač unaprijeđenog europskog sustava azila.

Međutim, zemlje nisu bile same u tom procesu. Europska komisija zajedno s agencijama EU-a pružala je smjernice i potporu. Naša Agencija pomogla je putem svojeg namjenskog programa za pakt, kojim je ostvaren niz rezultata. Agencija EU-a za azil (EUAA) pružala je operativnu podršku zemljama na terenu, osposobljavala stručnjake za azil, uključujući putem svoje akreditirane Akademije EUAA-a, pripremala tehničke materijale za pomoć stručnjacima u primjeni usklađenih postupaka te izrađivala situacijske analize kao pomoć pri izradi politika.

Tako je, primjerice, s obzirom na promjenjivo stanje u Siriji, Agencija brzo prikupila informacije o politikama i praksama zemalja područja EU+ u pogledu sirijskih tražitelja međunarodne zaštite, a njezina su istraživanja informacija o toj zemlji podrijetla rezultirala visokokvalitetnim informacijama o razvoju događaja u zemlji. Objavom pregleda provedbe koncepta 'sigurnih zemalja' u zemljama područja EU+, Agencija je podržala i zakonodavni postupak za usvajanje, na razini EU-a, popisa sigurnih zemalja podrijetla i revidiranog koncepta 'sigurne treće zemlje'.

Nema sumnje da lipanj 2026. nije konačni završetak, već prelazak u drukčiju fazu razvoja zajedničkog europskog sustava azila (CEAS). U toj ćemo fazi vjerojatno morati puno učiti kroz praksu. Bit će to proces jer ćemo na temelju povratnih informacija iz praktične primjene novih pravila prilagođavati aktivnosti na operativnoj razini i na razini politike. Naša će Agencija tijekom tog procesa nastaviti zemljama pružati podršku i svoje stručno znanje, kako bi CEAS učinkovito funkcionirao.

Nina Gregori
Izvršna direktorica
Agencija Europske unije za azil

Sadržaj

Predgovor	4
Uvod	6
1. Najvažnija kretanja u području azila u Europskoj uniji u 2025.....	7
2. Upravljanje pristupom međunarodnoj zaštiti.....	9
3. Inicijative za jednostavnije i usklađenije postupke azila	10
4. Prihvat tražitelja međunarodne zaštite	11
5. Odgovornost za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu	12
6. Usklađeni pristup preseljenju i humanitarnom prihvatu	13
7. Prava korisnika međunarodne zaštite na uključivost i integraciju	14
Okvir 1. Privremena zaštita za raseljene osobe iz Ukrajine	15
8. Pravne zaštitne mjere za djecu i tražitelje međunarodne zaštite s posebnim potrebama	16
Zaključne napomene	18

Uvod

U informativnom sažetku [Izvešća o azilu 2026.: godišnje izvješće o stanju azila u Europskoj uniji](#) sažeto su opisana najvažnija kretanja u području međunarodne zaštite, koja su predstavljena u glavnom izvješću. Informativni sažetak dostupan je na [31 jeziku](#), uključujući sve službene jezike EU-a te albanski, arapski, makedonski, ruski, srpski, turski i ukrajinski.

Informacije navedene u glavnom izvješću mogu se istražiti u različitim dodatnim izvorima prilagođenima korisnicima, a to su:

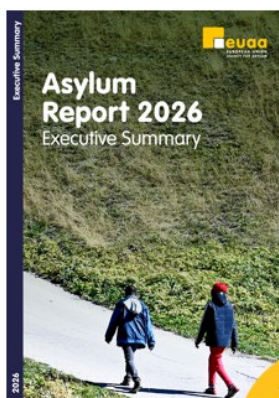

- [Baza podataka o kretanjima u nacionalnim sustavima azila](#), koja sadržava informacije o promjenama u području zakonodavstva, institucija i politika opisanim u izvješću. Ažurirane informacije mogu se pretraživati prema zemlji, temi, godini i vrsti događaja. Informacije su također sažete i prikazane u tablici prema zemljama i tematskim područjima u dokumentu u PDF formatu.
- U izvješću se opisuju odabrani primjeri iz sudske prakse na temelju [EUAA-ove baze podataka iz sudske prakse](#). Poveznice u tekstu usmjeravaju čitatelje na određeni predmet u bazi podataka.
- Izvori upotrijebljeni za izradu *Izvešća o azilu* navedeni su u popisu literature na kraju izvješća. Dostupni su i u bazi podataka o međunarodnoj zaštiti u Europi (DIP), u odjeljku [Izvori](#), s funkcijama pretraživanja i izvoza.

Najnovije informacije o aktivnostima EUAA-a i podršci državama članicama potražite u infografikama: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-report-2026/section-10-euaa-support-2025>

Glavna kretanja po zemljama potražite u pregledu po zemljama: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-report-2026/country-overviews>

Additional resources to the Asylum Report 2026

Translations
in all EU
languages
and 7 non-EU
languages

Click on [Database on International Protection in Europe](#) to consult sources on asylum

1. Najvažnija kretanja u području azila u Europskoj uniji u 2025.

Godina 2025. bila je u Europi godina tranzicije, razdoblje restrukturiranja i vrijeme strateškog promišljanja i ulaganja u modernizaciju europske arhitekture azila i migracija, u kontekstu znatnog smanjenja broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Kad je riječ o oblikovanju europskih politika, dominirala je provedba pakta o migracijama i azilu kako bi se što prije ostvarili konkretni rezultati. Inicijative su bile usmjerene na povećanje učinkovitosti postupaka azila, rješavanje problema pritiska na vanjskim granicama i povećanje učinkovitosti vraćanja. Nacionalni provedbeni planovi služili su kao smjernice za operacionalizaciju pakta, dok je Europska komisija osiguravala stručno znanje i financijska sredstva, a odgovarajuće agencije EU-a pružale su potrebnu pomoć državama članicama EU-a kako bi se osigurala spremnost nacionalnih sustava azila i prihvata do lipnja 2026.

U nastojanju da se neki elementi Uredbe o postupku azila ostvare u ranoj fazi, Europska komisija predstavila je u travnju i svibnju 2025. dva prijedloga o konceptima sigurnih zemalja, EU-ov popis sigurnih zemalja podrijetla i nova pravila za olakšavanje primjene koncepta sigurne treće zemlje. Prema prvom prijedlogu, prednost se treba dati odredbama Uredbe o postupku azila, prema kojima se zahtjevi za međunarodnu zaštitu državljanina zemalja sa stopom pozitivno riješenih zahtjeva na razini EU-a od 20 % ili nižom mogu obrađivati u okviru ubrzanog postupka ili postupka na granici. Predloženo je i da se za sigurne zemlje podrijetla i sigurne treće zemlje mogu utvrditi iznimke.

Drugi prijedlog odnosio se na primjenu koncepta sigurne treće zemlje s ciljem da se ubrzaju postupci azila i smanji pritisak na sustave azila uz istodobno očuvanje pravnih jamstava za tražitelje međunarodne zaštite. Prema predloženim izmjenama tražitelj nije obavezan imati vezu sa sigurnom trećom zemljom, već se prolaz kroz sigurnu treću zemlju smatra dostatnom vezom između tražitelja i te zemlje, a uvedena je i mogućnost primjene tog koncepta čak i ako ne postoji veza sa sigurnom zemljom ili prolaz kroz nju ako je u tu svrhu s trećom zemljom sklopljen sporazum ili poseban dogovor.

U veljači 2026. Europski parlament odobrio je ta nova pravila, a Vijeće je formalno revidiralo koncept sigurne treće zemlje i usvojilo prvi EU-ov popis sigurnih zemalja podrijetla, na kojem se nalaze Bangladeš, Kolumbija, Egipat, Indija, Kosovo¹, Maroko i Tunis.

Kako bi se dopunio zakonodavni okvir pakta, Europska komisija u ožujku 2025. predložila je modernizaciju europske politike vraćanja uspostavom novog EU-ova zajedničkog sustava vraćanja. **Uredbom** se predviđaju zajednički postupci u državama članicama za izdavanje odluka o vraćanju i jedinstveni europski nalog za vraćanje, čime će se poticati ujednačenost, transparentnost i koordinacija. U studenom 2025. Europska komisija pokrenula je prvi godišnji ciklus upravljanja migracijama, koji obuhvaća:

- Europsko godišnje izvješće o azilu i migracijama (engl. *European Asylum and Migration Report, EAAMR*), koje pruža sliku stanja u području azila i migracija u EU-u,

¹ Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

- odluke Europske komisije kojima se određuje razina migracijskog pritiska u državama članicama i
- prijedlog Europske komisije za pričuvu za solidarnost kako bi se zadovoljile potrebe država članica pod pritiskom.

Prema EAAMR-u za razdoblje od srpnja 2024. do lipnja 2025. migracijska se situacija u EU-u poboljšala, ali uz stalne izazove kao što su kontinuiran pritisak zbog nezakonitih dolazaka, nedopušteno kretanje unutar EU-a i činjenica da Rusija i Bjelarus instrumentaliziraju migracije.

Na temelju situacijske analize iznesene u izvješću, Europska komisija utvrdila je da su Cipar, Grčka, Italija i Španjolska „pod migracijskim pritiskom” te da ispunjavaju uvjete za pristup pričuvi EU-a za solidarnost kada pakt stupi na snagu u lipnju 2026. Druga skupina zemalja, koju čine Belgija, Bugarska, Hrvatska, Njemačka, Estonija, Finska, Francuska, Irska, Latvija, Litva, Nizozemska i Poljska, utvrđena je kao „izložena riziku od migracijskog pritiska”. Naposljetku, Austrija, Bugarska, Hrvatska, Češka, Estonija i Poljska utvrđene su kao „zemlje koje se suočavaju s ozbiljnom migracijskom situacijom” zbog kumulativnog pritiska tijekom prethodnih pet godina. Vijeće je u Provedbenoj odluci o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost odredilo za 2026. potrebu za 21 000 premještanja ili za financijske doprinose u ukupnom iznosu od 420 milijuna eura, s početkom provedbe od 12. lipnja 2026.

Kako bi utvrdila političke ciljeve EU-a u području azila i migracija za naredne godine, Europska komisija predstavila je u siječnju 2026. europsku strategiju za upravljanje azilom i migracijama. Strategija služi kao orijentir za ostvarivanje triju glavnih ciljeva, a to su sprečavanje nezakonitih migracija, zaštita osoba koje bježe od rata i progona te privlačenje talenata u EU.

Kad je riječ o vanjskoj dimenziji politike migracija i azila, EU je nastavio primjenjivati sveobuhvatan pristup upravljanju migracijama koordinirajući se s različitim dionicima. Inicijative su obuhvaćale rješavanje glavnih uzroka migracija, pomaganje partnerskim zemljama da povećaju svoje kapacitete za upravljanje granicama i borbu protiv krijumčarskih mreža, doprinos rješenjima za zaštitu raseljenih osoba u različitim dijelovima svijeta te omogućavanje sigurnih i zakonitih putova u Europu kao alternative nezakonitim migracijama. Osim suradnje temeljene na pozitivnim poticajima, EU je uveo mogućnost ukidanja pogodnosti u iznimnim situacijama kada se postojeći dogovori upotrebljavaju na načine koji predstavljaju značajne migracijske i sigurnosne izazove. U tu svrhu stupila je na snagu nova uredba, kojom se predviđa revidirani mehanizam suspenzije viza.

2. Upravljanje pristupom međunarodnoj zaštiti

Tijekom 2025. broj zahtjeva za azil podnesenih u zemljama područja EU+ smanjio se drugu godinu zaredom i pao na 822 000 (*vidjeti sliku 1.*). To je pad za jednu petinu u odnosu na 2024. i najmanji ukupni broj zahtjeva od 2021. Njemačka je i dalje bila glavna zemlja primateljica (163 000 zahtjeva), iako u znatno manjem opsegu nego 2024. (smanjenje za gotovo jednu trećinu), a slijede Francuska (152 000), Španjolska (143 000) i Italija (134 000).

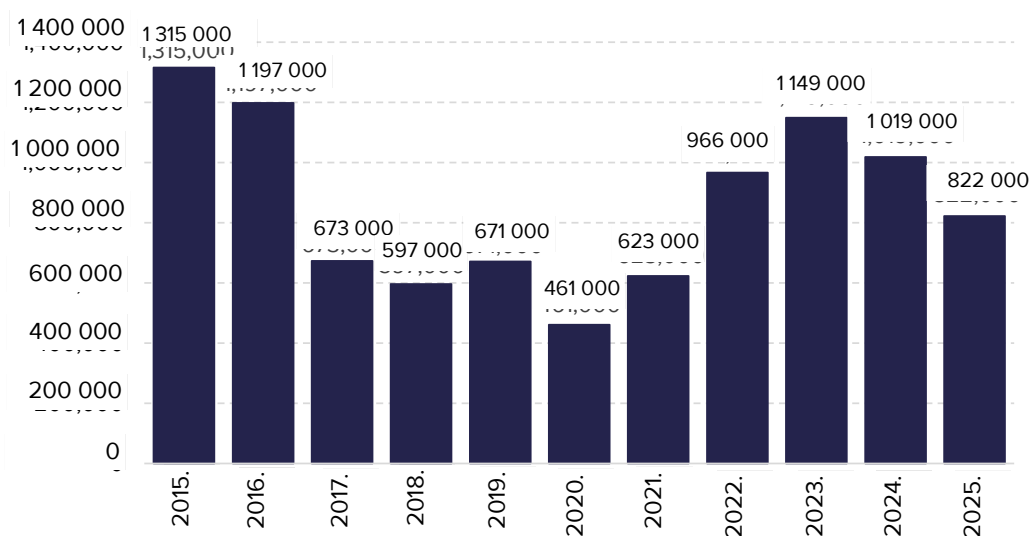
Ako se broj zahtjeva za azil promatra u odnosu na broj stanovnika, u zemljama područja EU+ u prosjeku je podneseno oko 1 800 zahtjeva na milijun stanovnika. Grčka i Cipar imali su najviše tražitelja azila na milijun stanovnika (5 900 odnosno 4 500). Daleko iza njih slijedile su Španjolska, Belgija i Švicarska (po približno 2 900).

Tijekom 2025. zahtjeve su podnosili državljani ograničenog broja zemalja. Pet najvećih skupina činili su državljani Afganistana (14 % svih zahtjeva), Venezuele (11 %), Sirije (5 %), Bangladeša (4 %) i Turske (4 %).

Broj ponovljenih zahtjeva dosegnuo je rekordnu razinu povećavši se za 39 % u odnosu na 2024. Ti zahtjevi činili su 15 % svih zahtjeva za azil u 2025., što je najveći udio dosad zabilježen. Razlog je vrlo vjerojatno [presuda Suda EU-a](#) iz listopada 2024. prema kojoj su spol i državljanstvo dovoljni da bi se afganistanske žene smatralo izloženima riziku od progona, što je dovelo do naglog porasta broja ponovljenih zahtjeva državljana Afganistana.

U 2025. povećao se broj zahtjeva za azil od strane državljana zemalja s niskim stopama pozitivno riješenih zahtjeva za azil, te je njihov udio iznosio više od polovine ukupnog broja zahtjeva. U skladu s pravilima pakta, od lipnja 2026. u određenim okolnostima definiranim u članku 43. stavku 1. Uredbe o postupku azila, građani zemalja s niskim stopama pozitivno riješenih zahtjeva (nižim od 20 %) bit će podvrgnuti obveznom postupku na granici.

Slika 1. Broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zemljama područja EU+, 2015. – 2025.

Izvor: Podatci iz EUAA-ova sustava EPS na dan 3. veljače 2026.

Tijekom godine, zemlje područja EU+ surađivale su s Europskom komisijom i agencijama EU-a na modernizaciji informatičkih kapaciteta na granicama, uključujući osiguravanje tehničkih, operativnih i administrativnih resursa za funkcioniranje novog sustava Eurodac. Kako bi se pripremile za besprijekorno i skladno funkcioniranje postupka dubinske provjere, postupka azila na granici i postupka vraćanja na granici, nacionalne su vlasti nastavile sa zakonodavnim radom i praktičnim pripremama, uključujući izgradnju potrebnih objekata, osiguravanje adekvatnih kapaciteta, izradu smjernica i praktičnih alata te pružanje obuke stručnjacima koji će provoditi nove postupke.

Kao odgovor na kombinaciju migracijskih pritisaka i sigurnosnih izazova na vanjskim granicama, zemlje područja EU+ i dalje su bile usredotočene na upravljanje granicama i zadržale su strože sustave zaštite, što je ponekad moglo ugroziti djelotvoran pristup državnom području i postupku azila za osobe kojima je možda bila potrebna zaštita. Takve su prakse često provjeravale međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva, kao i pravosudne institucije, koje su se bavile prijavljenim slučajevima zlostavljanja, navodnim prisilnim odbijanjem (engl. *pushback*) i kolektivnim vraćanjima te mjerama koje su nacionalna tijela poduzela protiv organizacija civilnog društva koje provode aktivnosti traganja i spašavanja.

3. Inicijative za jednostavnije i usklađenije postupke azila

Zemlje područja EU+ svoje su aktivnosti u području postupaka azila usmjerile na tri glavna cilja: smanjenje broja neriješenih predmeta koji čekaju odluku, dodjelu kapaciteta za praktičnu provedbu novih pravila i obuku osoblja u pogledu novih odredbi. Osim toga, Europska komisija stavila je na raspolaganje financijsku potporu (kao što je Instrument za tehničku potporu), EUAA je osigurao tehničku potporu, a zemlje područja EU+ bilateralno su surađivale na razmjeni stručnog znanja. Kako je propisano paktom, zemlje su dodijelile i znatne resurse za izradu nacionalnih planova za nepredvidive situacije za različite scenarije, koji sadržavaju pokazatelje i pragove za aktivaciju i deaktivaciju posebnih mjera odgovora.

Aktivnosti izgradnje kapaciteta bile su prilagođene jedinstvenoj situaciji u području azila i prihvata u svakoj zemlji. Neke su zemlje nastavile usmjeravati pozornost na organizacijske promjene, zapošljavanje osoblja i aktivnosti obuke za razvoj vještina. Nekoliko tijela nadležnih za azil nastavilo je revidirati ili usavršavati interne procedure te ažurirati predloške i nacрте odluka s ciljem povećanja učinkovitosti svojih postupaka donošenja odluka. Na temelju promjena u zemljama podrijetla, zemlje područja EU+ ažurirale su politike za pojedine zemlje kako bi poduprle visokokvalitetno i brzo donošenje odluka. Međutim, nestabilna situacija u nekoliko zemalja podrijetla utjecala je na rješavanje predmeta, a tijela nadležna za azil u nekim su slučajevima obustavila rješavanje predmeta državljana određenih zemalja podrijetla.

Tijekom 2025. u zemljama područja EU+ doneseno je približno 874 000 prvostupanjskih odluka, što je najviše od 2017. Razlog za to povećanje bio je nagli porast broja odbijenih zahtjeva, uglavnom građana iz zemalja s niskom stopom pozitivno riješenih zahtjeva (20 % ili manje). Najviše odluka doneseno je u Njemačkoj, a zatim u Francuskoj i Španjolskoj. Broj predmeta u tijeku u prvostupanjskom postupku smanjio se s 986 000 u 2024. na 863 000 u 2025. (smanjenje od otprilike 13 %). Iako su neke zemlje područja EU+ ubrzale donošenje

prvostupanjskih odluka, smanjenje broja predmeta koji su u tijeku bilo je rezultat manjeg broja podnesenih zahtjeva. Unatoč smanjenju broja prvostupanjskih predmeta u tijeku, veći ukupan broj žalbi znači da je broj predmeta na svim stupnjevima visok i stabilan.

S obzirom na to da Europska komisija ističe važnost suradnje s pravosudnim tijelima i njihova jačanja kako bi se ona pripremila za aktivaciju pravila pakta, brojne zemlje područja EU+ uložile su u povećanje kapaciteta na drugom stupnju ili višim stupnjevima.

4. Prihvat tražitelja međunarodne zaštite

Zemlje područja EU+ radile su na prenošenju Direktive o uvjetima prijeha iz 2024. u nacionalno pravo do roka koji je za to određen, odnosno do 12. lipnja 2026., uz prilagodbu drugim uredbama koje utječu na prihvat, kao što su Uredba o upravljanju azilom i migracijama i Uredba o postupku azila. Vodeći se svojim nacionalnim provedbenim planovima, zemlje područja EU+ prilagodile su uvjete prijeha i riješile nedostatke u kapacitetima za prihvat, među ostalim za tražitelje u okviru postupka na granici. U skladu s tim, brojne su zemlje morale uspostaviti centre za dubinsku provjeru i smještajne objekte za tražitelje koji su podvrgnuti postupku na granici. Operativne potrebe potaknule su promjene u upravljanju predmetima i informacijskim sustavima. Prva iteracija godišnjeg ciklusa upravljanja migracijama doprinijela je kvalitetnijim podacima o sustavima za prihvat u zemljama područja EU+.

Smanjenje broja zahtjeva za azil dovelo je do smanjenog opterećenja sustava za prihvat u nekoliko zemalja, koje su potom smanjile svoje prihvatne kapacitete. S druge strane, neke su zemlje u kojima su sustavi za prihvat i dalje bili pod pritiskom zadržale ili povećale svoje kapacitete. U ključnom predmetu koji se odnosio na kapacitete za prihvat, Sud EU-a presudio je da se država članica ne može pozvati na nepredvidiv i neizbježan priljev tražitelja kako bi izbjegla svoje obveze u skladu s pravom EU-a da ispuni osnovne potrebe tražitelja azila, pri čemu je naglašena potreba za osiguravanjem dodatnih kapaciteta za apsorpciju mogućih priljeva tražitelja.

Zemlje područja EU+ već se dugo suočavaju s utjecajem sekundarnih kretanja. Nekoliko njih nastavilo je ili pokrenulo nove inicijative za rješavanje tog problema, primjerice izmjenama uvjeta prijeha, u skladu s člankom 21. Direktive o uvjetima prijeha (2024.) i člankom 18. Uredbe o upravljanju azilom i migracijama. Tim se odredbama utvrđuje da tražitelji koji su obaviješteni o odluci o transferu u odgovornu državu članicu više nemaju pravo na uvjete prijeha, ali zadržavaju pravo na životni standard u skladu s pravom EU-a.

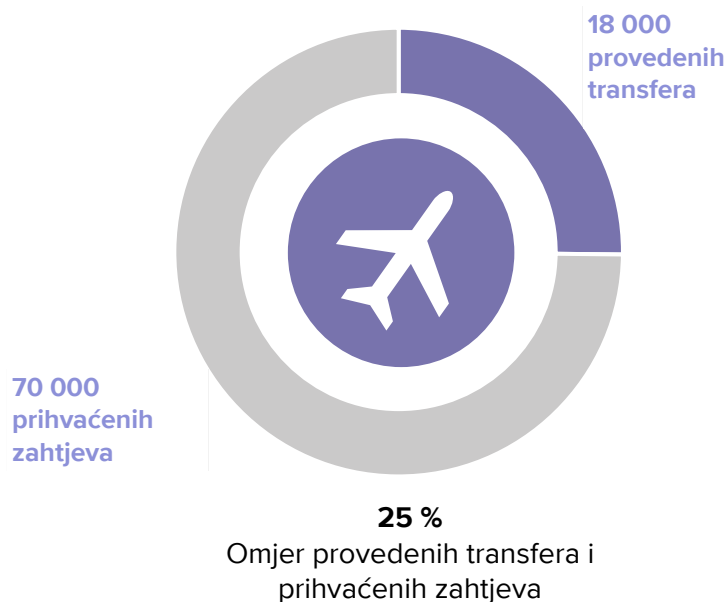

5. Odgovornost za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Tijekom 2025. u svim je zemljama područja EU+ provedeno ukupno 18 000 transfera predviđenih dablinskim postupkom, slično kao i 2024. (*vidjeti sliku 2.*). To je drugi najveći broj transfera zabilježen od 2019., iako znatno ispod razina prije pandemije. Na provedbu transfera predviđenih dablinskim postupkom i dalje je u velikoj mjeri utjecao pritisak na sustave prihvata u nekim zemljama područja EU+. Iako su nacionalni sudovi uglavnom potvrdili transfere, jedan od glavnih razloga za poništenje odluka nacionalnih tijela bili su najnoviji dokazi o ozbiljnim problemima u pristupu materijalnim uvjetima prihvata u odgovornoj državi.

Slika 2. Broj provedenih transfera u odnosu na ukupan broj prihvaćenih zahtjeva na temelju dablinskog postupka, 2025.

Izvor: Podatci iz EUAA-ova sustava EPS na dan 3. veljače 2026.

Zemlje područja EU+ usredotočile su se na prelazak s primjene Uredbe Dublin III na novu Uredbu o Eurodacu i Uredbu o upravljanju azilom i migracijama. Tijekom godine razjašnjeno je nekoliko pravnih i praktičnih nejasnoća, ali neka su pitanja ostala sve dok Provedbena odluka o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost za 2026. nije formalno donesena 19. prosinca 2025. Dok su neka nacionalna tijela radije čekala pojašnjenja i tek potom razvijala detaljniji plan provedbe, većina je administracija počela planirati na temelju različitih scenarija.

Odjeli za dablinski postupak uložili su zajedničke napore u rješavanje zaostataka kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegla istodobna primjena starih i novih pravila nakon početka primjene pakta. Međutim, manjak osoblja u odjelima za dablinski postupak i dalje je problem. Osim toga, rješavanje otvorenih predmeta i usporedno pohađanje osposobljavanja za velik je broj članova osoblja zaduženih za dablinski postupak bilo vrlo zahtjevno. Nekoliko je

nadležnih tijela istaknulo da je i dionicima izvan odjela za dablinski postupak bila potrebna ciljana obuka kako bi razumjeli nova pravila i, na primjer, tražitelje mogli ispravno informirati o postupku.

Jedan od glavnih izazova za zemlje područja EU+ tijekom procesa tranzicije bila je prilagodba informacijskih sustava, uključujući rekonfiguraciju sustava za upravljanje predmetima kako bi se omogućila primjena novih obrazaca, predložaka i tijeka rada. U nekoliko zemalja projekti u području informacijske tehnologije povezani s primjenom sustava Eurodac i Uredbe o upravljanju azilom i migracijama dio su šireg programa digitalizacije.

Prema privremenim podacima iz EUAA-ova sustava ranog upozorenja i pripravnosti (EPS), tijekom 2025. doneseno je 120 000 odluka kao odgovor na izlazne zahtjeve na temelju dablinskog postupka. To je smanjenje od 24 % u odnosu na 2024. i najniža razina od 2021. Pad upućuje na smanjenje sekundarnih kretanja koja se odnose na prelazak tražitelja azila iz zemlje prvog ulaska u drugu zemlju kako bi ondje podnijeli nov zahtjev, i u skladu je s općim smanjenjem broja zahtjeva za azil.

6. Usklađeni pristup preseljenju i humanitarnom prihvatu

Politička, operativna i financijska ograničenja usporila su pomake u području preseljenja i humanitarnog prihvata u 2025. Preseljenje izbjeglica otežavali su sljedeći čimbenici:

- pitanja povezana s provedbom odredbi pakta na tehničkoj razini, kao što su pohrana i prijenos podataka primjenom postupaka koji su u skladu s Uredbom o Eurodacu
- nestabilno sigurnosno i političko stanje na Bliskom istoku koje je predstavljalo izazove na operativnoj razini i
- stalan pritisak na neke sustave prihvata u zemljama područja EU+, što je ograničilo njihove kapacitete za prihvata preseljenih izbjeglica.

Stoga je u okviru programa EU-a za preseljenje i humanitarni prihvata za razdoblje 2024. – 2025., prema kojem se 14 zemalja obvezalo primiti ukupno 61 000 osoba, u zemlje EU+ tijekom 2025. pristiglo samo oko 10 000 izbjeglica, uz njih gotovo 14 000 u 2024. Nakon što su Sirijci 10 godina bili najbrojnije državljanstvo u postupcima preseljenja, u 2025. Afganistanci (2 900) su zauzeli prvo mjesto, a slijede ih Sirijci (1 800), državljani DR Konga (1 600) i Sudanci (1 400).

Vijeće je u prosincu 2025. odobrilo prvi dvogodišnji plan Unije za preseljenje i humanitarni prihvata za razdoblje 2026. – 2027. Devet zemalja obvezalo se osigurati ukupno 10 430 mjesta, što uključuje 8 330 preseljenja i 2 100 humanitarnih prihvata. Znatno smanjenje nacionalnih obveza odraz je općeg smanjenja broja prihvata na razini EU-a.

7. Prava korisnika međunarodne zaštite na uključivost i integraciju

Sadržaj zaštite odnosi se na prava koja osobe kojima je dodijeljena neka vrsta zaštite mogu uživati u zemlji azila, kao i s time povezane obveze. Zaštita se odobrava kada tražitelj primi pozitivnu odluku o statusu izbjeglice ili statusu osobe kojoj je odobrena supsidijarna zaštita (koji se također nazivaju statusima usklađenima na razini EU-a). Stopa pozitivno riješenih zahtjeva odnosi se na broj pozitivnih ishoda, iskazan kao postotak ukupnog broja odluka o zahtjevima za međunarodnu zaštitu. Iako se nacionalnim oblicima zaštite državljanima trećih zemalja dodjeljuje određeni status zaštite, ti statusi, s obzirom na to da nisu usklađeni u svim zemljama područja EU+, obično nisu uključeni u izračun stope pozitivno riješenih zahtjeva.

Stopa pozitivno riješenih zahtjeva za međunarodnu zaštitu 2025. znatno se smanjila, s 42 % u 2024. na 29 %. Taj je pad vjerojatno, barem djelomično, bio posljedica obustave donošenja odluka za sirijske tražitelje, koji su posljednjih godina činili velik dio pozitivnih odluka. Osim toga, oko 56 % odluka izdano je državljanima zemalja s niskom stopom pozitivno riješenih zahtjeva. Od 69 državljanstava za koja je 2025. izdano najmanje 1 000 odluka, stopa pozitivno riješenih zahtjeva za 42 državljanstva bila je niža od 20 %.

Državljanima Turske, Venezuele, Bangladeša i Kolumbije (u silaznom redoslijedu) primili su jednu trećinu svih negativnih odluka. Međutim, Venezuelcima i Kolumbijcima često je odobren nacionalni oblik zaštite ili su dobili drugu vrstu boravišne dozvole. Stope pozitivno riješenih zahtjeva bile su visoke za državljane zemalja sa sukobima ekstremnog i visokog intenziteta, u rasponu od 70 % do 90 % za tražitelje iz Sudana, Malija, Haitija, Ukrajine i Mjanmara/Burme (silaznim redoslijedom).

Zemlje područja EU+ nastavile su ograničavati dolaske radi spajanja obitelji kako bi smanjile pritisak na sustave azila i prihvata, a ponekad i na nacionalne i općinske socijalne sustave. Posljednjih su godina UNHCR, kao i druge međunarodne organizacije, skupine za strateško promišljanje, akademska zajednica i organizacije civilnog društva u više navrata upozoravali na moguć negativan učinak strožih pravila za spajanje obitelji na integraciju korisnika međunarodne zaštite.

Zemlje područja EU+ nastavile su usmjeravati svoje napore na integraciju korisnika pokretanjem novih strategija i mjera za pristup tržištu rada i obrazovanju. Unatoč tim inicijativama, korisnici međunarodne zaštite i dalje su se suočavali s preprekama u zemljama područja EU+ pri pokušaju učenja jezika, upisa u obrazovne ustanove ili traženja posla, dok su poteškoće u stambenom zbrinjavanju i dalje utjecale na izgled za integraciju. Organizacije civilnog društva nastavile su igrati ključnu ulogu u učinkovitoj integraciji korisnika pružajući niz usluga u tu svrhu.

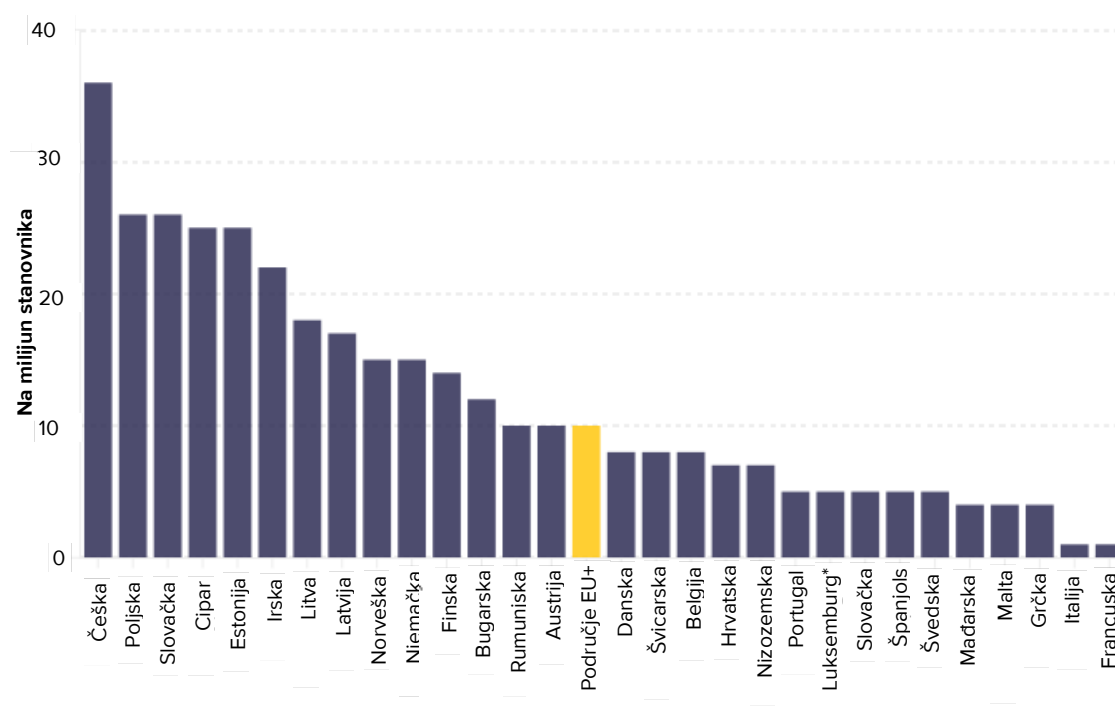

Okvir 1. Privremena zaštita za raseljene osobe iz Ukrajine

Na kraju 2025. otprilike 4,5 milijuna osoba bilo je pod privremenom zaštitom u zemljama područja EU+. Ta je brojka relativno stabilna od početka 2023., a i dalje čini znatan udio u ukupnom broju osoba u Europi kojima je potrebna zaštita. Češka, Poljska i Slovačka primile su najviše raseljenih Ukrajinaca po stanovniku (*vidjeti sliku 3.*).

Slika 3. Broj osoba pod privremenom zaštitom na milijun stanovnika po zemlji primateljici, prosinac 2025.

Napomena: * = podatci preuzeti prije veljače 2026.

Izvor: Veličine populacije: Eurostat (DEMO_GIND) preuzeto 5. veljače 2026. Korisnici privremene zaštite: Eurostat (MIGR_ASYTPSM) preuzeto 10. veljače 2026.

Tijekom četvrte godine od ruske invazije, zemlje područja EU+ nastavile su preusmjeravati svoje politike na dugoročna rješenja, kao što je pružanje mogućnosti za prelazak na alternativnu nacionalnu dozvolu boravka. Istodobno nastavljaju promicati integraciju na brojnim razinama, uključujući na tržištu rada i u obrazovanju. „Centri za jedinstvo”, osnovani u nizu zemalja područja EU+, pružaju pomoć pri zapošljavanju, tečajeve za učenje jezika, savjetovanje za korisnike i, u nekim slučajevima, potporu za dobrovoljni povratak.

Promjenama u području sudske prakse na nacionalnoj razini i na razini EU-a dodatno je razjašnjen odnos između postupaka privremene zaštite i međunarodne zaštite.

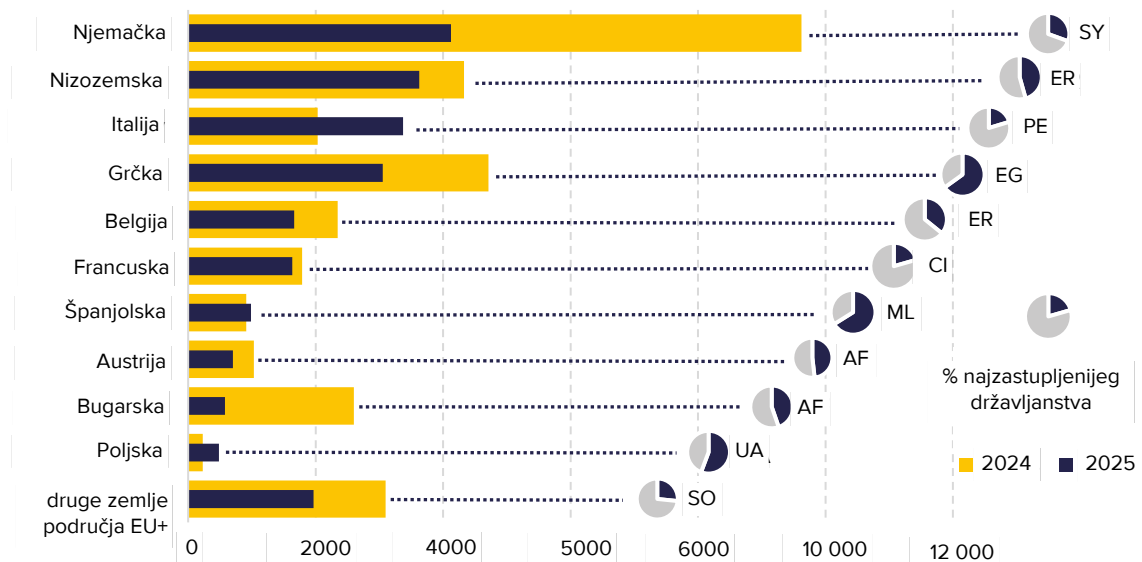
8. Pravne zaštitne mjere za djecu i tražitelje međunarodne zaštite s posebnim potrebama

Kako bi se povećala zaštita osoba s posebnim potrebama, pakt sadržava mjere za bržu identifikaciju i potporu za ispunjavanje njihovih potreba tijekom postupaka azila te u sustavu prihvata. Glavni izazov za zemlje područja EU+ i dalje je operacionalizacija tih zaštitnih mjera. Kako bi se povećali kapaciteti u tom području, nacionalna tijela provela su 2025. osposobljavanje različitih dionika i unaprijedila informacijske sustave radi olakšavanja suradnje među različitim stručnjacima koji sudjeluju u tom postupku.

Tijekom 2025. samodeklarirani maloljetnici bez pratnje podnijeli su 22 000 zahtjeva za azil, što je otprilike 33 % manje nego u 2024. i najmanje od 2020. Unatoč zabilježenom najvećem apsolutnom padu, Njemačka je nastavila primati najveći broj zahtjeva (4 100), odnosno gotovo petinu njihova ukupnog broja (*vidjeti sliku 4.*). Nakon Njemačke slijedile su Nizozemska (3 600 zahtjeva), Italija (3 400) i Grčka (3 100). Pet državljanstava činilo je više od polovine svih zahtjeva za azil koje su 2025. podnijeli maloljetnici bez pratnje, a to su bili Afganistanci (2 800), Eritrejci (2 400), Egipćani (2 300), Somalci (2 300) i Sirijci (2 100, najmanje zabilježenih).

Slika 4. Vodećih 10 zemalja područja EU+ prema primljenom broju zahtjeva samodeklariranih maloljetnika bez pratnje u 2025. u usporedbi s 2024. i udio podnesenih zahtjeva prema glavnom državljanstvu maloljetnika bez pratnje u 2025.

Izvor: Podatci iz EUAA-ova sustava EPS na dan 3. veljače 2026.

Tijela za azil nastavila su preispitivati svoje zakone i politike u pogledu multidisciplinarnе procjene dobi, kako je propisano Uredbom o postupku azila i u skladu s EUAA-ovim [praktičnim vodičem](#) objavljenim 2025. Nekoliko zemalja područja EU+ suočilo se s poteškoćama zbog nedostatnog broja zakonskih skrbnika koje je potrebno imenovati za skrb i podršku djeci bez pratnje. U okviru projekta GuardianXChange, koji financira EU, nastavile su se jačati usluge skrbništva u četiri zemlje područja EU+ koje sudjeluju u njemu, odnosno Belgiji, Poljskoj, Portugalu i Sloveniji.

S obzirom na to da revidirana Direktiva EU-a o suzbijanju trgovanja ljudima treba biti prenesena u nacionalno zakonodavstvo do srpnja 2026., države članice EU-a provele su razne projekte i aktivnosti osposobljavanja za sprečavanje trgovanja ljudima i bolju identifikaciju žrtava. Od predstavljanja prijedloga pakta, nekoliko dionika izrazilo je zabrinutost zbog mogućeg negativnog učinka izmjena na tražitelje s posebnim potrebama tijekom cijelog postupka azila. Budući da je zakonodavni postupak u tijeku na nacionalnoj razini, ta se pitanja često ponovno pojavljuju u nacionalnom kontekstu u komentarima na zakonodavne prijedloge.

Unatoč nastojanjima da se tražiteljima s posebnim potrebama pruži bolja podrška u području prihvata, u nekoliko zemalja područja EU+ zabilježeni su neprimjereni uvjeti i nedovoljna podrška, na primjer zbog nedostatka resursa ili nedovoljnog i zakašnjelog financiranja. I dalje se izražava zabrinutost zbog zadržavanja osoba s posebnim potrebama, posebno djece, što je dokumentirano u sudskim presudama i o čemu su izvijestile međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva. U nekoliko sudskih predmeta analizirane su i posebne potrebe i ranjivosti u kontekstu transfera i vraćanja predviđenih dablinskim postupkom.

Zaključne napomene

Proteklu godinu obilježile su intenzivne pripreme za operacionalizaciju pakta o migracijama i azilu do lipnja 2026. EUAA i nacionalna tijela uložili su znatna sredstva kako bi postavili temelje za novi okvir za upravljanje europskim sustavom zaštite.

U tu su svrhu zemlje područja EU+ izdvojile velika financijska sredstva i ubrzale postupke nabave kako bi zajamčile da sustav Eurodac bude spreman za rad. Nakon inicijativa za zapošljavanje osoblja u posljednjih nekoliko godina, nacionalna tijela za azil usmjerila su svoje aktivnosti na smanjenje broja neriješenih predmeta kako bi u što većoj mjeri izbjegle paralelnu primjenu različitih zakonodavnih okvira nakon lipnja 2026. Nekoliko zemalja uložilo je sredstva u uspostavu višenamjenskih centara u kojima se dubinska provjera, postupak azila na granici i postupak vraćanja na granici mogu provesti na istoj lokaciji.

EUAA je raznim aktivnostima podupirao zemlje područja EU+ u tim nastojanjima. Agencija je izradila smjernice i alate za nove postupke, ažurirala postojeće smjernice i obučila stručnjake iz nacionalnih uprava o odredbama pakta. Agencija je u 12 zemalja pružila izravnu operativnu podršku. Na razini EU-a Agencija je analizirala nova kretanja i brzo pružala ažurirane informacije o stanju kako bi pomogla Europskoj komisiji u usmjeravanju postupaka odgovora i pružila bolje informacije tvorcima nacionalnih politika.

Provođenje tih priprema donekle je olakšala činjenica da se broj zahtjeva u 2025. smanjio na 822 000, što je najniža razina od 2021. To je nacionalnim tijelima omogućilo da više resursa usmjere na izradu novih radnih postupaka, standardnih operativnih postupaka i predložaka te na provedbu tih novih pristupa u nacionalnom kontekstu.

Početak primjene pakta tijekom 2026. pokazat će praktičnu vrijednost tih ulaganja. Od samog donošenja pakta, njegovi dionici naglašavaju da će se vrijednost pakta mjeriti prema njegovoj sposobnosti stvaranja otpornih sustava azila i prihvaća koji se mogu prilagoditi brzim promjenama u svijetu. Tijekom 2026. u središtu pozornosti bit će praktična važnost i učinak reforme zajedničkog europskog sustava azila. Time će se dokazati, na primjer, u kojoj će mjeri reforma omogućiti pravednu raspodjelu tereta među državama članicama.

Nove će se ugovorne odredbe testirati u kriznim situacijama, u kojima sustav mora ostati fleksibilan kako bi mogao odgovoriti na kretanja na globalnoj razini, razini EU-a i nacionalnoj razini. Promjenjiva dinamika u političkom, sigurnosnom i gospodarskom kontekstu te međunarodne krize i ratovi utjecali su na dostupnost humanitarnih sredstava i mehanizama za rješavanje problema raseljavanja na globalnoj razini. Potrebe za zaštitom koje su posljedica sukoba, poput ratova u Iranu i Ukrajini, vjerojatno će se povećavati, dok se financijska sredstva na globalnoj razini smanjuju.

U kontekstu složenih, globalnih međuovisnosti Europa se proaktivno angažira i gradi partnerstva s trećim zemljama kako bi izgradila kapacitete za pružanje učinkovite zaštite i riješila probleme nezakonitih migracija. Jačanje kapaciteta u partnerskim zemljama za upravljanje migracijama uz puno poštovanje temeljnih prava može proširiti globalni prostor zaštite.

Na europskoj razini, prvom europskom strategijom za azil i migracije utvrđen je smjer politike za sljedećih pet godina. Budući da je snažno usmjerena na poboljšanje nadzora granice, stroga pravila protiv zlouporabe sustava azila te brzo i učinkovito vraćanje, ona može dovesti

do daljnjeg smanjenja broja zahtjeva u zemljama područja EU+. Izmjene Uredbe o postupcima azila u pogledu konceptata sigurnih zemalja i napredak u pripremi nove Uredbe o vraćanju mogu utjecati na smanjenje broja novih dolazaka. Međutim, u praksi mogu i ograničiti pristup međunarodnoj zaštiti onima kojima je potrebna.

Na nacionalnoj razini strogo će se nadzirati praktična primjena pakta i mjera za povećanje učinkovitosti. To će vjerojatno obuhvaćati primjenu postupka dubinske provjere, donošenje odluka o nedopuštenosti za tražitelje koji su prošli kroz treću zemlju i mogli su ondje zatražiti učinkovitu zaštitu, te neka od predloženih digitalnih rješenja za učinkovitiju obradu. Kako se pakt bude primjenjivao, nacionalna tijela prilagođavat će svoje sustave na temelju prvih iskustava na terenu. Tijekom 2026., a i u narednim godinama, mogu se očekivati pitanja radi pravnih pojašnjenja upućena nacionalnim sudovima, Europskom sudu za ljudska prava i Sudu EU-a.

Kretanja u širem kontekstu upravljanja migracijama, kao što je odluka španjolske vlade o izvanrednoj regularizaciji državljana trećih zemalja radi njihove integracije, utjecat će i na radno opterećenje nacionalnih tijela za azil, a time i na operacionalizaciju pakta. Kad je riječ o budućnosti 4,5 milijuna Ukrajinaca registriranih u skladu s Direktivom o privremenoj zaštiti, nekoliko je zemalja započelo s osmišljavanjem načina za prelazak s privremene zaštite na drugu vrstu dozvole boravka, čime su se otvorile nove perspektive za boravak u zemljama područja EU+. Taj će trend vjerojatno postati izraženiji 2026. jer se približava kraj produljenja sustava privremene zaštite u ožujku 2027.

U tom su kontekstu zemljama područja EU+ potrebne ažurne činjenične informacije kako bi pravodobno prilagodile svoje postupke. EUAA u tome ima središnju ulogu zahvaljujući svojem poboljšanom portfelju informiranosti o stanju i mrežama za suradnju koje nude platformu za razmjenu dobrih praksi i rješavanje izazova. Agencija je 2025. aktivno podupirala zemlje područja EU+ u prijelaznom razdoblju operacionalizacije pakta te je tijekom i nakon 2026. spremna pružiti izravnu potporu i održavati konstruktivan dijalog kako bi se izgradilo bolje okruženje za zaštitu u Europi. Budući da se dionici moraju snalaziti u provedbi složenih mjera pakta i u političkim okolnostima koje se brzo mijenjaju, informacije i angažman postaju još važniji za budućnost zajedničkog europskog sustava azila.

Izvešće o azilu 2026.: Informativni sažetak

Kao glavni izvor informacija o međunarodnoj zaštiti u Europi, Izvešće o azilu 2026. pruža sveobuhvatan pregled ključnih kretanja u području azila tijekom 2025. Informativni sažetak predstavlja skraćenu verziju glavnog izvješća.

Agencija Europske unije za azil (EUAA) prikuplja informacije o svim aspektima zajedničkog europskog sustava azila. U tu svrhu u izvješću se navode glavni trendovi u politikama, praksama i zakonodavstvu koji su povezani s međunarodnom zaštitom te su predstavljeni ključni pokazatelji za referentnu godinu 2025. Prikazani su primjeri sudske prakse za tumačenje europskih i nacionalnih zakona u kontekstu pravne stečevine EU-a u području azila.

Izvešće o azilu 2026. temelji se na informacijama iz brojnih izvora, uključujući stajališta nacionalnih tijela, institucija EU-a, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog društva i akademske zajednice, kako bi se uključile različite perspektive. Izvešće obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. i služi kao referentan izvor informacija o najnovijim kretanjima u međunarodnoj zaštiti u Europi.